

Titulació	Tipus	Curs
Formació del Professorat d'Educació Secundària Obligatoria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyament d'Idiomes	OP	1

Professor/a de contacte

Nom: José María Sanahuja Gavalda

Correu electrònic: josep.sanahuja@uab.cat

Equip docent

Màrius Martínez Muñoz

Andy Morodo Horrillo

Joana Ferrer Miquel

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisits

Objectius

L'Orientació educativa és una pràctica pedagògica al servei del desenvolupament personal, social, acadèmic i professional de cadascun dels joves en el seu procés de continuum formatiu a l'educació secundària. Per aquesta raó, els objectius vehiculats a través d'aquesta assignatura que l'equip docent planteja als seus estudiants són:

Conèixer els fonaments de l'Orientació a la secundària, tant en una perspectiva d'acció individual com grupal, en els àmbits de l'orientació personal i social, l'orientació acadèmica i professional.

Reconèixer l'atenció a la diversitat des d'una perspectiva d'escola inclusiva.

Identificar les competències clau per a la funció orientadora i valorar-les a partir de les seves habilitats i aptituds pròpies, tenint en compte la perspectiva inclusiva.

Resultats d'aprenentatge

1. CA65 (Competència) Aplicar tècniques d'assessorament a famílies que promoguin la convivència al centre.
2. CA66 (Competència) Crear contextos d'aprenentatge inclusius amb estratègies i metodologies per promoure un model competencial i orientador.
3. CA67 (Competència) Adaptar l'activitat de l'aula a partir d'un disseny flexible i inclusiu per produir els aprenentatges esperats.
4. CA68 (Competència) Adoptar un comportament ètic de compromís i respecte a la societat, l'alumnat i la professió docent, la comunitat educativa i la institució escolar en el marc deontològic de la professió.
5. CA69 (Competència) Construir la identitat professional orientadora amb el compromís per una educació que contribueixi al desenvolupament d'una societat sostenible, equitativa, diversa i justa que respecti els drets humans.
6. CA70 (Competència) Aplicar les tècniques necessàries per assessorar les famílies en els processos d'orientació i inclusió.
7. KA46 (Coneixement) Seleccionar els aspectes bàsics del currículum per programar estratègies d'actuació orientadores des de la perspectiva del disseny universal de l'aprenentatge.
8. KA47 (Coneixement) Reconèixer les característiques bàsiques de l'alumnat i de les seves relacions entre iguals, familiars i comunitàries, que configuren el seu aprenentatge.
9. KA48 (Coneixement) Identificar els coneixements humanístics que formen part de la interpretació de la realitat per facilitar el procés d'orientació.
10. KA49 (Coneixement) Recordar els continguts curriculars dels processos d'orientació al voltant dels processos d'ensenyament i aprenentatge respectius.
11. KA50 (Coneixement) Identificar les mesures de suport a la inclusió des d'una perspectiva personalitzada.
12. KA51 (Coneixement) Relacionar els serveis psicopedagògics per garantir un desenvolupament de l'orientació i la inclusió en els centres educatius.
13. SA58 (Habilitat) Analitzar els elements organitzatius d'un centre educatiu, la cultura institucional i els espais de participació de la comunitat educativa per promoure la inclusió des d'una perspectiva orientadora.
14. SA59 (Habilitat) Aplicar l'atenció educativa inclusiva tenint en compte les diferents mesures i suports i afavorint la personalització dels aprenentatges d'orientació personal, acadèmica i professional.
15. SA60 (Habilitat) Aplicar la perspectiva d'equitat de gènere a l'acció educativa des d'una mirada interseccional en l'acció orientadora.
16. SA61 (Habilitat) Analitzar l'organització i el funcionament del centre com a centre orientador i inclusiu.

Continguts

MÒDUL 1: Fonaments de l'orientació educativa:

L'institut com a centre educatiu orientador.

La funció docent orientadora

Funcions de l'orientadora i l'orientador: centre, zona i equip directiu. Pla d'actuació d'acord amb el PEC i PD.

La competència personal, social i digital. Educació emocional.

Models i dimensions de l'orientació educativa. Tipologies d'actuacions.

Orientació acadèmica

Orientació professional

Orientació comunitària

Orientació personal

MÒDUL 2: Inclusió i atenció a la diversitat

Concepte integral de persona: necessitat educativa.

Mesures d'atenció a la diversitat: universals, addicionals i intensives des de la vessant pràctica: rol de l'orientador

Flexibilitat curricular: Plans individualitzats

Organització del suport: docència compartida

Estratègies metodològiques per l'alumnat amb necessitats educatives: recursos i treball en xarxa.

CAEI (Comissió d'atenció educació inclusiva) i PAD (Pla d'atenció a la diversitat): rol dels equips docents i orientador/a

Eines digitals per a l'educació inclusiva.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Magistral/expositiva. Pràctiques. Exemplificació i estudis de cas	90	3,6	CA65, CA66, CA67, CA69, CA70, KA46, KA47, KA48, KA49, KA50, KA51, SA58, SA59, SA61
Tipus: Supervisades			
Tutories especialitzades presencials: grupals o individuals	25	1	CA65, CA66, CA67, CA68, CA69, CA70, KA50, SA58, SA59, SA61
Tipus: Autònomes			
Estudi personal: Lectures i comentaris de text. Realització d'activitats pràctiques i propostes educatives en grup	135	5,4	CA65, CA69, CA70, KA47, KA48, KA50, KA51, SA58, SA59, SA60, SA61

En el màster es desenvolupa una metodologia centrada en l'estudiant i en què el procés d'aprenentatge sigui significatiu, funcional i contextualitzat. Per això es combinen diferents estratègies metodològiques, com són les pràctiques a l'aula, l'estudi de casos, role-plays o debats entre d'altres. Aquestes estratègies combinen la fonamentació teòrica amb la seva aplicació pràctica i estan desenvolupades per professorat que majoritàriament combina la funció docent a la universitat amb la pràctica orientadora en centres educatius. En aquesta assignatura, es plantegen activitats per desenvolupar la competència digital docent de l'alumnat.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe dins del calendari establert pel centre o per la titulació perquè l'alumnat emplei les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura o mòdul.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Pràctiques d'aula individuals o grupals	50%	0	0	CA65, CA66, CA68, CA69, CA70, SA58, SA59, SA60, SA61
Treball del mòdul	50%	0	0	CA65, CA67, CA68, CA70, KA46, KA47, KA48, KA49, KA50, KA51, SA58

L'avaluació es realitza de forma formativa i sumativa. L'avaluació formativa permet fer un seguiment de l'evolució en el procés d'ensenyament-aprenentatge i, l'avaluació sumativa, permet verificar els aprenentatges apresos i les habilitats desenvolupades mitjançant activitats d'avaluació teòric-pràctiques amb un plantejament transversal.

Avaluació continuada:

Cada mòdul tindrà dues evidències d'avaluació:

- Pràctiques d'aula, amb un valor del 50% en el pes de la nota final del mòdul. Les pràctiques d'aula podran ser individuals o grupals.
- Treball del mòdul, amb un valor del 50% en el pes de la nota final del mòdul. El treball del mòdul consistirà en un anàlisi de cas amb una reflexió/aportació teòrica relacionada amb el cas. Serà individual i tindrà un màxim de 10 pàgines, inclosa la bibliografia.

Per superar el mòdul, cal que l'estudiant obtingui una nota igual o superior a 5 en cada evidència d'avaluació.

Per superar l'assignatura, cal que l'estudiant obtingui una nota igual o superior a 5 en cada mòdul.

La nota final del mòdul consistirà en el sumatori de les pràctiques d'aula i el treball de mòdul. La nota final de l'assignatura correspon al 52% de la nota del mòdul 1 i al 48% de la nota del mòdul 2. Les dates de lliurament seran: 23 de gener (mòdul 1) i 12 de desembre (mòdul 2).

Recuperació:

L'estudiant que no superi l'assignatura podrà presentar-se a la recuperació. Per participar a la recuperació l'estudiant ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues tercers parts de la qualificació total de l'assignatura. Per participar en el procés de recuperació cal que l'estudiant obtingui una qualificació mínima de 3,5 en la mitjana de l'assignatura. La data de recuperació serà el 27 de febrer i consistirà en la resolució d'un cas pràctic relacionat amb totes les temàtiques tractades a l'assignatura (50%) i una prova escrita (50%). En aquest cas, la nota màxima que podrà obtenir serà d'un 5.

Avaluació única:

L'estudiant que a l'inici de curs s'aculli a fer l'avaluació única a través dels procediments facilitats per la facultat i n'informi al professorat, serà avaluat el 23 de gener. L'avaluació única consistirà en una prova escrita (50%) i una entrevista vinculada als continguts de tota l'assignatura (50%). Per aprovar l'assignatura cal aprovar les dues proves amb un mínim d'un 5 per poder fer la nota mitjana. El procés de recuperació segueix el mateix procediment que per a l'avaluació continuada.

Aspectes a tenir en compte:

- Les devolucions, retorns o qualificacions de les evidències es realitzarà en un període no superior a 20 dies hàbils.

- Atès que la llengua vehicular del màster i de l'ensenyament secundari és el català, les tasques orals i escrites relacionades amb aquest mòdul s'han de presentar en aquesta llengua. En les activitats lliurades per escrit (individuals o en grup) es tindrà en compte la correcció lingüística, la redacció i els aspectes formals de presentació. Així mateix, cal expressar-se oralment amb fluïdesa i correcció i cal mostrar un alt grau de comprensió dels textos acadèmics. Una activitat pot ser no avaluada, retornada o suspesa si el professorat considera que no compleix els requisits esmentats anteriorment.
- El lliurament de treballs es realitzarà prioritàriament via el campus virtual. Es podran habilitar altres vies d'entrega, previ acord amb el professorat, informades via presencial a la classe i/o via campus virtual. No s'acceptaran treballs entregats per vies no acordades amb el professor/a ni tampoc treballs entregats amb formats incorrectes, que no incloguin el nom dels autors o que s'entreguin fora de termini. L'estudiant és responsable d'assegurar que el format dels arxius és compatible amb l'entrega a l'aula moodle. La no presentació de les evidències d'avaluació en el termini fixat a la guia docent es considera No evaluable.
- A partir de la segona matrícula, l'estudiant podrà acollir-se a una prova de síntesi que consistirà en un port foli (50%) i en una prova teòrica-pràctica (50%). En aquest cas, la qualificació de l'assignatura correspondrà a la qualificació de la prova de síntesi.
- Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos o les traduccions i altres situacions específiques en que es consideri. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat evaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i es qualificarà l'evidència amb un 0, sense opció de recuperació.
- D'acord a la normativa UAB, el plagi o còpia d'algun treball es penalitzarà amb un 0 com a nota d'aquest treball perdent la possibilitat de recuperar-la, tant si és un treball individual com en grup (en aquest cas, tots els membres del grup tindran un 0). Si durant la realització d'un treball individual a classe, el professor considera que un alumne està intentant copiar o se li descobreix algun tipus de document o dispositiu no autoritzat pel professorat, es qualificarà el mateix amb un 0, sense opció de recuperació.
- En aquesta assignatura caldrà incloure la perspectiva de gènere i d'inclusió mitjançant la reflexió (auto)crítica sobre la pròpia subjectivitat i com afecta a la docència. També es tindrà en compte el compromís ètic amb els principis deontològics de la professió.
- Caldrà mostrar una actitud compatible amb la professió docent, com ara: compromís i responsabilitat amb els treballs, respecte, participació, escolta activa, cooperació, empatia, amabilitat, puntualitat, no jutjar, argumentar, etc. També és imprescindible fer un ús adequat dels dispositius electrònics (mòbil, ordinador, tauleta tàctil, etc.) a l'aula. Aquests dispositius només es poden utilitzar per a la realització d'activitats relacionades amb l'assignatura.
- Es recomana revisar que s'han escrit correctament les fonts, notes, citacions textuais i referències bibliogràfiques seguint la normativa APA.

Bibliografia

Agencia Europea para las Necesidades Educativas Especiales y la Educación Inclusiva, 2014. Cinco Mensajes Clave para la Educación Inclusiva. De la Teoría a la Práctica. Odense, Dinamarca: Agencia Europea para las Necesidades Educativas Especiales y la Educación Inclusiva

Arnaiz, P. (2012). Escuelas eficaces e inclusivas: cómo favorecer su desarrollo. *Educatio Siglo XXI*, 30 (1), 25-44.

Colmenero, M.J., Pantoja, A., & Pegalajar, M.C. (2015). Percepciones del alumnado sobre atención a la diversidad en la formación inicial del profesorado de Educación Secundaria. *Revista Complutense de Educación*, 26(1), 101-120.

Echeita, G., Simon, C., Sandoval, M. & Monarca, H. (2013). Cómo fomentar las redes naturales de apoyo en el marco de una escuela inclusiva: propuestas prácticas. Madrid: Ed. MAD

Florian, I. & Spratt, J. (2013). Enacting Inclusion: A Framework for Interrogating Inclusive Practice. *European Journal of Special Needs Education*, 28 (2), 119-135

Mulholland, M. & O'Connor, U. (2016): Collaborative classroom practice for inclusion: perspectives of classroom teachers and learning support/resource teachers, *International Journal of Inclusive Education*. DOI: 10.1080/13603116.2016.1145266

Sanahuja, JM; Olmos, P y Miquel, E. (2017). An evaluation of the process of inclusion through the index for inclusion. *SYLWAN.*, 161(10)

Sanahuja, JM., Mas, O. & Olmos, P. (2018). El rol del profesorado de apoyo en el aula regular de un instituto de educación secundaria. *Revista complutense de educación*, 29(4), 1041-1057

Normativa i webgrafia

DECRET 187/2015, de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria.

https://dogc.gencat.cat/ca/pdogc_canals_interns/pdogc_resultats_fitxa/?action=fitxa&mode=single&documentId=

https://dogc.gencat.cat/ca/pdogc_canals_interns/pdogc_resultats_fitxa/?action=fitxa&mode=single&documentId= 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu

inclusiu.

http://www.aeesdincat.cat/wp-content/uploads/2017/12/Decret_150_2017_-Sistema_Educatiu_Inclusiu.pdf

ORDRE ENS/108/2018, de 4 de juliol, per la qual es determinen el procediment, els documents i els requisits formals del procés d'avaluació a l'educació secundària obligatòria.

<http://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/7659/1685428.pdf>

Departament d'Educació, Competències bàsiques àmbit personal i social (digital)

<http://ensenyament.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/colleccions/competencies-basiques-educativa-i-l-acció-tutorial-al-llarg-i-en-cada-una-de-les-etapes-educatives-i-ensenyaments>

<http://xtec.gencat.cat/web/.content/curriculum/orientacioeducativa/Documents/20180925-transversal-GENCAT.El>

Fèlix Pardo Vallejo, 2 articles

La docència tutorial amb mirada de mentoria

<https://edu21.cat/la-docencia-tutorial-amb-mirada-de-mentoratge-1/>

La interdisciplinarietat

<https://edu21.cat/tres-maneres-dentendre-les-disciplines-en-el-curriculum-pluridisciplinarietat-interdisciplinarietat>

Joana Ferrer i Miquel, 3 articles

De l'acció orientadora a la resposta competencial (I i II)

<https://edu21.cat/de-laccio-orientadora-a-la-resposta-competencial-riscos-i-encerts-del-proces-dimplementacio-d-temps-de-re-visio/>

<https://edu21.cat/els-matisos-en-educacio-matis-4-es-temps-de-re-visio/>

Quan el context s'imposa, ens queda l'essencialitat

<https://edu21.cat/els-matisos-en-educacio-matis-5/>

Els reptes de l'educació a Catalunya, Anuari 2018 Fundació Jaume Bofill

<https://www.fbofill.cat/publicacions/reptes-de-leducacio-catalunya-anuari-2018>

Departament d'Educació (2023). Mesures i suports universals en el centre educatiu.

<https://educacio.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/colleccions/inclusio/mesures-suports-u>

Programari

No s'utilitza

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura